

На основу члана 28. став 1. Закона о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/2009), на предлог Наставно-научног већа, са седнице одржане 02.09.2011. године, Савет ВШССОВ из Кикинде, на седници одржаној 06.12.2011. године доноси

САНАЦИОНИ ПЛАН ЗА ОТКЛАЊАЊЕ ПОСЛЕДИЦА ПОЖАРА ВИСОКЕ ШКОЛЕ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ ВАСПИТАЧА

I. ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

I.1. Опис објеката

Правно лице користи објекат који се налази у Кикинди у улици Светосавска број 57. Ватрогасна возила до парцеле са објектима могу прићи из Светосавске улице, а постоји могућност уласка у двориште и приступ до сваког објекта интерним путевима.

Зграда школе:

У згради школе поред амфитеатра и учионица у којима се одвија настава, налазе се и кабинети, административне просторије (канцеларије) и помоћне просторије (санитарни чворови, оставе, свлачионице и сл.). Зграду школе користи и Средња стручна школа „Милош Црњански“, тако да се у објекту може очекивати истовремени боравак до 600 особа Основна намена објекта је просветна делатност, а осим тога у њему се обављају и друге делатности (административни послови и сл.).

Зграда је приземна, изграђена је од чврстих негоривих материјала, кровна конструкција је дрвена, са покривачем од црепа. Снабдевен је електричном инсталацијом, водоводом и канализацијом. Грејање је централно, преко сопствене гасне котларнице.

У згради се налази школски и канцеларијски намештај, подне облоге, завесе, опрема за одвијање наставе, канцеларијски материјал, електрични апарати, одећа и сл., односно може се очекивати присуство чврстих запаљивих материја као што су дрво, тканине, гума, пластика, боје и лакови, папир итд. Присуство запаљивих течности и гасова се не очекује.

Постоје одговарајући излази из објекта, који воде директно у слободан простор, као и ходници одговарајуће ширине који воде до излаза, тако да се може констатовати да су услови за евакуацију добри. Приступ ватрогасним возилима до објекта и интервенција могући су са уличне стране и из дворишта објекта.

I.2. Опис технолошких поступака у објектима

Делатност Правног лица је образовање студената. Настава се одвија у учионицама и амфитеатру. Поред тога обављају се и пратећи административни послови. У објекту може истовремено може боравити највише 600 особа.

Ризик од избијања пожара постоји због могућности квара на електричним уређајима и инсталацијама у згради школе. Нарочита опасност постоји у случају настанка пожара за време одржавања наставе, јер је тада због великог броја ученика у школи, потребно више времена за евакуацију из објекта.

У циљу отклањања наведених опасности потребно је електричне, гасне и друге инсталације одржавати у исправном стању. Пuteви за евакуацију морају бити проходни, а врата на путевима за евакуацију се не смеју закључавати за време одвијања наставе. Средства и уређаји за гашење пожара морају одржавати у исправном стању и периодично сервисирати и испитивати.

II. МЕРЕ КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ У ЦИЉУ ОТКЛАЊАЊА ПОСЛЕДИЦА ПОЖАРА

II.1. Гашење пожара и праћење ситуације после пожара

За време гашења пожара запослени се уз припаднике ватрогасне јединице активно укључују у интервенцију и ангажују на измештању и спасавању ученика и осталих лица и имовине угрожене пожаром. По потреби за ове послове се ангажује и расположива механизација. **Све активности запослени предузимају по наређењу или уз сагласност руководиоца гашења без непотребног излагања опасности.**

У случају већег пожара о његовом настанку обавешава се Министарство унутрашњих послова и надлежно остигуравајуће друштво. Након гашења пожара, док постоји опасност од његовог поновног избијања, у објекту се поставља противпожарна стража.

II.2. Израда извештаја о пожару

Након прикупљања података о насталом догађају лице задужено за спровеђење превентивних мера заштите од пожара или лице које директор одреди сачињава Извештај о пожару, који се доставља доносиоцу овог Санационог плана, а који садржи:

- анализу узрока, развоја и тока пожара
- анализу реакције запослених на пожар
- анализу последица пожара
- процену величине пожара (мали, средњи или велики)
- процену штете изражену у новчаним средствима
- анализу тренутног стања.

II.3. Израда оперативног плана

На основу Извештаја о пожару директор или лице које он овласти сачињава Оперативни план којим се ближе одређују:

- циљеви и обим санације
- координатор радова, снаге и средства ангажована на санацији, као и редослед њиховог коришћења и рокови
- трошкови санације
- круг субјеката, основни садржај и начин њиховог обавештавања о пожару

II.4. Санација објеката и уклањање опасности од поновног избијања пожара

Запослени у правном лицу и расположива механизација, а по потреби и друга привредна друштва ангажују се на отклањању последица насталог пожара, што зависи од места настанка и величине пожара, а обухвата:

- уклањање предмета уништених и оштећених у пожару и њихово одвожење ван круга правног лица и сачињавање записника о томе
- чишћење просторија од последица пожара и њихово довођење у стање које је било пре избијања пожара
- замену уништене опреме неопходне за рад правног лица.
- ангажовање стручних установа за преглед електричних и других инсталација у просторијама захваћеним пожаром
- сервисирање ручних апарата коришћених за гашење.

III. ПРЕДПОСТАВЉЕНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ПОЖАРА И ЊИХОВА ОТКЛАЊАЊЕ

III.1. Последице малог пожара

Под малим пожаром подразумева се пожар у којем је захваћена мала количина горивог материјала и који је угашен ручним ватрогасним апаратима или приручним средствима у почетној фази, док је био малог интензитета горења, релативно ниске температуре и спорог ширења.

Пример за овакав пожар је пожар у канцеларији који је на време откривен и угашен од стране запослених ручним апаратом за гашење пожара. Узрок оваквог пожара могле би бити неисправне електричне инсталације (нпр. кратак спој на продужном каблу), а последице би биле уништавање електронске опреме и дела канцеларијског материјала. Такође, цео канцеларијски простор био би зачађен и задимљен.

У случају настанка оваквог пожара потребно је предузети следеће:

- без одлагања запослени који примети пожар обавештава остале и приступа његовом гашењу ручним апаратима или другим погодним средством

- остали радници прикључују се гашењу насталог пожара, уклањају запаљив материјал који се налази у близини центра пожара како би се спречило његово ширење и врше евакуацију лица и имовине угрожене пожаром.
- уколико нису у могућности сами да угасе пожар запослени обавештавају територијалну ватрогасну јединицу

Након гашења пожара запослени су дужни да предузму следеће:

- о пожару се обавештава најближа полицијска станица
- врши се проветравање простора у којем је пожар настао
- док постоји опасност од поновног избијања пожара врши се контрола простора који је био захваћен пожаром
- опрема и предмети уништени и оштећени у пожару износе се из просторије и о томе се сачињава записник
- врши се чишћење просторија од последица пожара и довођење канцеларијског простора у стање које је било пре избијања пожара
- врши се замена уништене опреме неопходне за рад како би се наставило са даљим радом правног лица
- пре наставка рада ангажују се стручне установе за преглед електричних и других инсталација у просторијама захваћеним пожаром и врши се сервис и пуњење ручних апарата коришћених за гашење.

Санирање последица оваквог пожара довело би до краћег прекида рада правног лица (неколико сати).

III.2. Последице средњег пожара

Под средњим пожаром подразумева се пожар у којем је захваћена једна или више просторија у објекту и већа количина горивог материјала. За гашење оваквих пожара поред радника правног лица мора се ангажовати и територијална ватрогасна јединица, а гашење се врши водом или другим погодним средством док се пожар налази у фази разбуктавања, при релативно високим температурама и брзом ширењу ватре.

Пример за овакав пожар је пожар који је настао у некој од учионица у којој је дошло до паљења ентеријера и који је откривен пре него што се проширио ван просторије, али је захватио већу количину запаљивог материјала у учионици. Последице оваквог пожара биле би уништење намештаја и опреме у учионици, зачађење и задимљење целе зграде школе.

У случају настанка оваквог пожара потребно је предузети следеће:

- без одлагања запослени који примети пожар обавештава остале запослене.
- сви запослени укључују се у акцију гашења и врше најпре евакуацију ученика и осталих угрожених лица, а затим почињу са гашењем пожара ручним апаратима или другим погодним средствима.
- одмах по сазнају о настанку пожара обавештава се територијална ватрогасна јединица.

- до доласка ватрогасне јединице запослени сами гасе пожар и спречавају његово ширење уклањем запаљивог материјала у близини пожара, врше евакуацију лица и имовине угрожене пожаром и прекидају напајање објекта електричном енергијом и природним гасом.
- врши се рашчићавање путева за приступ ватрогасним возилима до објекта захваћеног пожаром
- по доласку ватрогасне јединице даље активности предузимају по наређењу или уз сагласност руководиоца гашења, без непотребног излагања опасности.
- за потребе спашавања имовине по потреби се ангажује и расположива механизација

Након гашења пожара запослени су дужни да предузму следеће:

- О пожару се обавештава МУП, односно најближа полицијска станица као и надлежно осигуравајуће друштво.
- До доласка екипе за вршење увиђаја, врши се проветравање простора у којем је пожар настао и надзор над местом догађаја како би се спречило његово поновно настајање.
- Након извршеног увиђаја, преостали намештај и опрема се износи из простора захваћеног пожаром, врши се њихов детаљан преглед, издваја се уништена роба и одвози ван круга правног лица. За ове послове је потребно ангажовање радника и одговарајућих превозних средстава.
- Врши се попис преостале робе како би се утврдила штета изазвана пожаром.
- Сачињава се извештај о пожару (са елементима датим у тачки II.2.) и доставља директору.
- Од стране директора или лица којег он овласти сачињава се оперативни план санације (са елементима датим у тачки II.3.).
- Врши се чишћење просторија од последица пожара и њихово довођење у стање које је било пре избијања пожара.
- Врши се замена уништеног намештаја и опреме неопходне за рад како би се наставило са даљим радом правног лица.
- Пре наставка рада ангажују се стручне установе за преглед електричних и других инсталација у просторијама захваћеним пожаром и врши се сервис и пуњење ручних апарата коришћених за гашење.

Санирање последица оваквог пожара довело би до прекида рада правног лица у трајању до 3 дана.

III.3. Последице великог пожара

Под великим пожаром подразумева се пожар у којем је захваћен читав подрумски простор или спрат неког објекта или цео објекат и његова кровна конструкција, као и комплетан гориви материјал у објекту. За гашење оваквих пожара неопходно је ангажовање територијалне ватрогасне јединице са већим бројем ватрогасаца и ватрогасних возила. Гашење оваквих пожара траје дуже време (и неколико часова), а врши се водом или другим погодним средством док се пожар налази у разбукаталој фази, при изузетно високим температурама и брзом ширењу ватре.

Пример за овакав пожар је пожар у таванском простору који није на време примећен, због чега је ватра захватила већи део таванског простора, тако да је кровна конструкција већим делом или потпуно уништена.

У случају настанка оваквог пожара потребно је предузети следеће:

- Радник који примети пожар одмах обавештава територијалну ватрогасну јединицу и лица која су се затекла у близини.
- Сви присутни врше најпре евакуацију ученика и осталих угрожених лица, а затим почињу са гашењем пожара ручним апаратима или другим погодним средствима.
- До доласка ватрогасне јединице присутни сами гасе пожар и спречавају његово ширење уклањем запаљивог материјала у близини пожара, врше евакуацију лица и имовине угрожене пожаром и прекидају напајање објекта електричном енергијом и гасом.
- Врши се рашчињавање путева за приступ ватрогасним возилима до објекта захваћеног пожаром.
- По доласку ватрогасне јединице даље активности предузимају по наређењу или уз сагласност руководиоца гашења, без непотребног излагања опасности.
- За потребе спашавања имовине по потреби се ангажује и расположива механизација.

Након гашења пожара запослени су дужни да предузму следеће:

- О пожару се обавештава МУП, односно најближа полицијска станица као и надлежно осигуравајуће друштво.
- До доласка екипе за вршење увиђаја, врши се проветравање простора у којем је пожар настао и надзор над објектом у којем је пожар настао, као и над суседним објектима како би се спречило поновно избијање пожара.
- Након извршеног увиђаја, врши се уклањање уништеног материјала и конструктивних елемената објекта, односно врши се рашчињавање места пожара. За ове послове је потребно ангажовање већег броја радника и одговарајућих превозних средстава.
- Врши се преглед уништених и оштећених материјала и инсталација како би се утврдила настала штета.
- Сачињава се извештај о пожару (са елементима датим у тачки II.2.) и доставља директору.
- Од стране директора или лица којег он овласти сачињава се оперативни план санације (са елементима датим у тачки II.3.).
- У првој фази потребно је извршити привремену заштиту објекта пластичним фолијама или сличним материјалима како не би дошло до уништавања инвентара у објекту. По потреби намештај и опрема који нису уништени у пожару се привремено измештају док се ови радови не изврше.
- Врши се реконструкција кровне конструкције и инсталација уништених у пожару како би се омогућио даљи рад правног лица.

- Након реконструкције ангажују се стручне установе за преглед електричних и других инсталација у просторима захваћеним пожаром и врши се сервис и пуњење ручних апарата коришћених за гашење.

Овакав пожар довео би до дужег прекида (неколико недеља) рада правног лица.

IV. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТ И ЗДРАВЉЕ ЉУДИ

На основу намене, величине и врсте објеката, као и материјала који се у њима налазе, процењује се да пожар у објектима Правног лица може штетно утицати на животе и здравље запослених, као и већег броја других лица која се нађу у објектима у којима је пожар настао или у њиховој близини, или учествују у гашењу пожара.

Ова процена проистиче из чињенице да у случају настанка пожара може доћи до појаве штетних фактора: висока температура, велика количина дима, разна штетна испарења, а посебна опасност прети у случају настанка пожара за време одвијања јавних скупова јер би у том случају услови за евакуацију били отежани због већег броја људи присуних у објекту.

Због наведених опасности, након гашења пожара, сва лица која су дуже била изложена штетним утицајима пожара или осећају здравствене проблеме потребно је одвести до најближе здравствене установе како би се проверило њихово здравствено стање.

V. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

На основу намене, величине и врсте објеката, као и материјала који се у њима налазе процењује се да пожар у објектима Правног лица може, у мањој мери, штетно утицати на животну средину.

Ова процена проистиче из чињенице да у случају настанка пожара може доћи до појаве штетних фактора: висока температура, велика количина дима и разна штетна испарења. Обзиром да у објектима нема веће количине запаљивог материјала који приликом горења ослобађао штетне материје, процењује се да не би било значајнијег негативног утицаја на животну средину, чак и у случају великих пожара, тако да не постоји потреба за посебним мониторингом радне и животне средине након пожара.

VI. РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА

VI.1. Носиоци обавеза по Санационом плану

Главни носиоци у реализацији овог Санационог плана су руководиоци правног лица и лица задужена за спровођење мера заштите од пожара и то:

- **Директор:** доноси Санациони план, координира све активности на евидентирању последица пожара и њиховој санацији, израђује Оперативни плана санације, одређује редослед и динамику послова на санацији штете изазване пожаром и обезбеђује потребна финансијска средства.
- **Лице задужено за спровођење мера заштите од пожара:** анализира узроке и последице пожара, сачињава извештај о насталом пожару, учествује у

активностима на санацији последица пожара и обавља друге послове по налогу директора и инспекцијских органа.

VI.2. Начин реализације Санационог плана

Мере и активности предвиђене овим Санационим планом дефинишу и прате њихово спровођење главни носиоци овог плана: директор и лице задужено за спровођење мера заштите од пожара док спровођење наведених мера врше запослени у правном лицу, а по потреби се могу ангажовати и други правни субјекти.

Интервентне мере на спашавању имовине угрожене за време пожара и после њега спроводе се помоћу сопствене радне снаге и механизације. У случају већих пожара, када су за санирање последица потребни већи радови ангажоваће се привредна друштва која располажу одговарајућом радном снагом и опремом.

У случају потребе за већим радовима на објектима и инсталацијама оштећеним у пожару (веће поправке, реконструкција и сл.) пре њиховог извођења пре њиховог извођења предузеће се радње на припреми техничке документације за обнову објеката.

VI.3. Средства за реализацију Санационог плана

Потребна финансијска средства за реализацију Санационог плана обезбедиће се из следећих извора:

- из средстава правног лица,
- из фондова Републике, Покрајине и локалне самоуправе и
- из накнаде добијене од осигуравајућег друштва.

Оперативним планом који сачињава директор на основу Извештаја о пожару извршиће се процена и прорачун потребних финансијских средстава и дати детаљна спецификација трошкова санације.

VI.4. Динамика реализације овог Санационог плана

Оперативним планом санације директор дефинише: начин примене Санационог плана, снаге и средства за његово спровођење, као и динамику за извршење мера за отклањање последица изазваних пожаром.

Санациони план за отклањање последица од пожара ступа на снагу наредног дана од дана усвајања на седници Савета.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА ВШССОВ
У КИКИНДИ

др Зоран Мијић, професор